ÖNSÖZ XI
GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

İBRAHİM MÜTEFERRİKA'NIN YAŞAMI ve YAPITLARI 3
A. YAŞAMI 7
B. YAPITLARI 7
a. Çevirileri 7
1. Târîh-i Seyyâh 7
2. Füyûzât-ı Mıknatısiye 8
3. Mecmua-i Hey'et el-Kadim ve el-Cedid 9
b. Yazdığı Kitaplar 10
1. Risâle-i İslâmiye 10
2. Vesîle el-Tıbâ'a 11
3. Usûl el-Hikem fî Nizâm el-Ümem 12

İKİNCİ BÖLÜM

MATBAANIN KISA TARİHİ ve JOHANN GUTENBERG 15

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

A. TÜRKİYE'YE MATBAANIN GİRİŞİ 21
B. MÜTEFERRİKA MATBAASI 22
C. MATBAANIN GECİKMESİNİN NEDENLERİ 27
1. Hattatlık Mesleği 28
2. Dinsel Tutuculuk 28
3. Teknik Nedenler 29
4. Toplumun Hazır Olmaması 32
D. MATBAADA BASILAN KİTAPLAR 39
1. Kitâb-ı Lügat-ı Vankulu 39
2. Tuhfe el-Kibâr fî Esfâr el-Bihâr 40

3. Târîh-i Seyyâh 41
4. Târîh-i Hind-i Garbî 42
5. Târîh-i Timur-i Gürgân 42
6. Târîh-i Mısr-i Kadîm ve Mısr-i Cedîd 43
7. Gülşen-i Hulefâ 44
8. Grammaire Turque 44
9. Usûl el-Hikem fî Nizâm el-Ümem 44
10. Füyûzât-ı Mıknatısiye 46
11. Cihânnümâ 46
12. Takvîm el-Tevârîh 47
13. Kitâb Târîh-i Nâimâ 48
14. Târîh-i Râşid 48
15. Târîh-i Asım 48
16. Ahvâl-i Gazavât der Diyâr-ı Bosna 49
17. Kitâb Lisân el-Acem el-Müsemmâ bi-Ferheng-i Şuûri 49

E. MÜTEFERRİKA'DAN SONRA MATBAANIN DURUMU 49

DEĞERLENDİRME 52

1. Kağıt sorunu 52
2. Basılan Kitapların Seçimi 53
3. Bilginin Yaygınlaşması 54
4. Kitapların Fiyatları 55

SONSÖZ 57

EKLER 59

EK 1

MÜTEFERRİKA MATBAASI'NDA BASILAN KİTAPLARIN BASIM TARİHLERİNE GÖRE DÖKÜMÜ 60

EK 2

MATBAA AÇMAK İÇİN VERİLEN DİLEKÇENİN ASLI 62

EK 3

HATT-I HÜMÂYÛN VE FETVA 63

EK 4

MÜTEFERRİKA'NIN BASTIĞI KİTAPLARDAN ÇEŞİTLİ ÖRNEKLER 64

EK 5

MATBAANIN, MATBAACILIĞIN VE YAYIMCILIĞIN GELİŞİMİNE İLİŞKİN GENEL KRONOLOJİ. 73

15. Yüzyıl – Modern Matbaacılığın Oluşum Yılları 73
16. Yüzyıl – Gelişme Dönemi 73
17. Yüzyıl Yayımcılığı – Yazınsal Dönem 74

18. Yüzyıl – Basımda Önemli İlerlemeler Dönemi 75
19. Yüzyılın İlk Dönemindeki Gelişmeler 76
20. Yüzyılın Başlarında Endüstride Meydana Gelen Gelişmeler 78
KAYNAKLAR 79
DİZİN 83